

ד.

חוקים העוסקים בעבריינות נוער

1. חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א – 1971
2. תקנות העמדת עבריינים במבחן (שירותי המבחן) תשי"ט – 1959
3. פקודת המבחן (נוסח חדש), תשכ"ט – 1969
4. חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א – 1981
5. הימנעות מפתיחה וסגירה של תיקים
6. פקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג – 1973
7. איסור מכירת משקאות משכרים לקטין (מתוך: חוק העונשין, תשל"ז – 1977).
8. איסור אחזקת אגרופן או סכין שלא כדין (תיקון לחוק העונשין תשס"א).
9. עבודת המשטרה עם הנוער
10. הסגוריה הציבורית – מידע לנאשם הקטין ולבני משפחתו
11. קווים מנחים לעובדי קידום נוער

1. חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971

פרק א' - פרשנות

1. הגדרות

בחוק זה -

"בית-משפט לנוער" - בית-משפט שלום או בית-משפט מחוזי כשיושב בהם שופט נוער;
"שופט נוער" - שופט שהוטל עליו התפקיד של שופט נוער כאמור בסעיף 2;
"קטין" - לרבות בגיר שביום הגשת כתב האישום נגדו לא מלאו לו שמונה-עשרה שנה;
"הורה" - לרבות הורה חורג, מאמץ ואפוטרופוס;
"מעון" - מקום המשמש למגורים או למשמורת של קטינים מחוץ למשפחתם, שהממונה על המעונות הפנה אליו קטין לאחר שבית-משפט לנוער ציווה לפי חוק זה על החזקתו במעון;
"מעון נעול" - מקום המשמש למגורים או למשמורת של קטינים מחוץ למשפחתם וחופש המוחזקים בו מוגבל, ושר הסעד הכריז כי הוא מעון נעול לעניין חוק זה;
"הממונה על המעונות" - מי ששר הסעד מינהו כך לעניין חוק זה;
"קצין מבחן" - מי שנתמנה כך לפי פקודת המבחן (נוסח חדש), תשכ"ט-1969;
"קצין מעקב" - מי ששר הסעד מינהו כך לעניין חוק זה.

פרק ב' - בית משפט לנוער

2. שופט נוער (תיקון: תשמ"א, תשמ"ד)

(א) נשיא בית-המשפט העליון, בהסכמת שר המשפטים, יטיל על שופטים מבין שופטי בית-משפט מחוזי ושופטי בית-משפט שלום לשמש כשופטי נוער במשך התקופה שיקבע.

- (ב) נשיא בית המשפט העליון רשאי למנות, בהסכמת שר המשפטים, שופט מבין שופטי נוער לנשיא בתי המשפט לנוער לתקופה שיקבע.
- (ג) שופט בית משפט מחוזי שהתמנה לנשיא בתי המשפט לנוער יהיה מוסמך לדון בעניינים שבסמכותו של בית משפט שלום לנוער.

3. שפיטת קטין

- (א) בבית-משפט שלום ובבית-משפט מחוזי יהיה הדיון בעבירה שהואשם בה קטין, לרבות הדיון בערעור, לפני בית משפט לנוער.
- (ב) על אף האמור בכל דין, רשאי שר המשפטים בצו להסמיך בית-משפט שלום לנוער לדון קטינים על פשעים לפי הסעיפים המפורטים בצו.

4. שפיטת קטין ובגיר יחד

- (א) אין להעמיד לדיון קטין יחד עם אדם שאינו קטין אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.
- (ב) הואשם קטין יחד עם אדם שאינו קטין, רשאי בית-משפט שאינו לנוער, לאחר שמיעת בעלי הדיון, לדון בעניין; החליט בית המשפט לעשות כן, ינהג כלפי הקטין כאילו היה בית-משפט לנוער ויהיו לו הסמכויות של בית-משפט לנוער לפי חוק זה, אולם, על אף האמור בסעיף 9, ינהג בית המשפט בהתאם לסעיף 38 לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957; החליט בית המשפט לא לדון בעניין, יצווה על הפרדת משפטו של הקטין ויעבירו לבית-משפט לנוער.

5. קטין שהובא לבית-משפט שאינו לנוער

- (א) מצא בית-משפט שאינו לנוער, בכל שלב שלפני הכרעת הדיון, כי הנאשם הוא קטין, יעביר את העניין לבית-משפט לנוער והלה ידון בו כאילו הובא מלכתחילה לפניו ורשאי הוא לדון בו מן השלב אליו הגיע בית-המשפט הקודם.
- (ב) ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות שלא להעביר את העניין לבית-משפט לנוער כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא להמשיך ולדון בו, אך מכאן ואילך ינהג כאילו היה בית-משפט לנוער ויהיו לו כל הסמכויות של בית-משפט לנוער לפי חוק זה.
- (ג) מצא בית-משפט שאינו לנוער, לאחר הכרעת הדיון, כי הנאשם הוא קטין, ימשיך לדון בעניין כאילו היה בית-משפט לנוער ויהיו לו כל הסמכויות של בית-משפט לנוער לפי חוק זה; החליט בית המשפט כי יש לפעול כאמור בסעיף 24(2) או (3), יחליף את ההרשעה בקביעה שהקטין ביצע את העבירה.

6. בגיר שהובא לפני בית-משפט לנוער

- מצא בית-משפט לנוער במהלך הדיון כי הנאשם אינו קטין, רשאי הוא להמשיך ולדון בעניין כאילו לא היה בית-משפט לנוער או להעבירו לבית-משפט שאינו לנוער, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט לנוער.

7. שמירת תוקפם של צווים ופסקי דין

צו סופי או פסק-דין סופי של בית-משפט לא יהיה פסול מחמת זאת בלבד, שבגלל גיל הנאשם צריך היה להעמידו לדין לפני בית-משפט אחר; אולם אם נגרם עיוות-דין חמור כתוצאה מהעמדת נאשם לדין לפני בית-משפט שאינו מתאים לגילו, רשאי נשיא בית-המשפט העליון להורות כי בית-משפט שיקבע לכך יקיים משפט חוזר בעניין, והוראות סעיף 9(ב) עד (ד) לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, יחולו, בשינויים המחויבים לפי העניין.

8. הפרדת קטינים

- (א) בית-משפט לנוער יקיים, ככל האפשר, את דיוניו במקום שלא מתנהלים בו משפטים אחרים, או באותו מקום אך לא באותו זמן.
- (ב) ככל האפשר, לא יובאו נאשמים קטינים יחד עם נאשמים שאינם קטינים לבית-המשפט או ממנו ולא יוחזקו בו יחד.

9. דלתיים סגורות

בית-משפט לנוער יזון בדלתיים סגורות, אולם רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני-אדם להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו.

פרק ג' - מעצר, שחרור והליכים שלפני המשפט

10. מעצר קטינים (תיקון: תשנ"ז)

על אף האמור בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (בסעיף זה - החוק)

(1) קטין שמלאו לו ארבע עשרה שנה לא יוחזק במעצר ללא צו של שופט לתקופה העולה על עשרים וארבע שעות; אולם אם אי אפשר להביא את הקטין לפני שופט תוך התקופה האמורה מחמת סיבה מיוחדת, רשאי קצין המשטרה הממונה על תחנת משטרה להורות על המשך מעצרו לתקופה נוספת שלא תעלה על עשרים וארבע שעות, ובמקרה זה ירשום את הנימוק להארכת המעצר והנימוק יובא לתשומת לב השופט אשר לפניו יובא הקטין;

(2) קטין שלא מלאו לו ארבע-עשרה שנה לא יוחזק במעצר ללא צו של שופט לתקופה העולה על שתיים עשרה שעות; אולם אם אי אפשר להביא את הקטין לפני שופט תוך התקופה האמורה מחמת סיבה מיוחדת, רשאי קצין משטרה הממונה על תחנת משטרה להורות על המשך מעצרו לתקופה נוספת שלא תעלה על שתיים-עשרה שעות, ובלבד שהדבר דרוש לשם בטחון הציבור או בטחונו האישי של הקטין או לשם הרחקתו מחברת

אדם בלתי רצוי, או שקיים חשש שהקטין ביצע פשע שעונשו מאסר שבע שנים או יותר ושחרורו עלול להביא להעלמת ראיות; קצין המשטרה ירשום את הנימוק להארכת המעצר והנימוק יובא לתשומת לב השופט אשר לפניו יובא הקטין;

(3) השופט שלפניו הובא הקטין רשאי לצוות על מעצרו גם מחמת שהדבר דרוש להבטחת בטחונו האישי של הקטין או להרחקתו מחברת אדם בלתי רצוי;

(4) בסעיף 17(א) לחוק, בכל מקום, במקום "15 ימים" יבוא "10 ימים"; בסעיף 17(ב) לחוק, במקום "30 ימים" יבוא "20 ימים".

11. הודעה על מעצר קטין

הממונה על תחנת משטרה שהובא אליו קטין שנעצר, יודיע על כך בהקדם האפשרי לאחד מהורי הקטין, ואם לא ניתן להודיע להורה כאמור - לאדם הקרוב לקטין; אך אם חשש שההודעה עשויה לפגוע בשלום הקטין, לא יודיע אלא לקצין מבחן.

12. תפקידו של קצין מבחן (תיקון: תשמ"ד)

(א) נתגלה בחקירה פלילית, כי קיים יסוד להעמיד לדין קטין, תודיע על כך המשטרה לקצין מבחן והוא יהיה רשאי להשתמש בסמכויותיו של פקיד סעד לפי חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי-נפש ונעדרים), תשט"ו-1955, אף שלא לפי צו בית-משפט.

(ב) אין להעמיד לדין קטין שטרם מלאו לו שלוש עשרה שנים, אלא לאחר התייעצות עם קצין מבחן.

13. בתי מעצר לקטינים (תיקון: תשל"ז)

(א) לא יוחזק קטין במעצר אלא בבית מעצר נפרד לקטינים או באגף בבית מעצר כללי, ובלבד שאותו אגף יהיה מופרד לחלוטין, ייועד לקטינים בלבד ולא יהיו גישה או קשר ראייה בינו לבין אגפיו האחרים של בית המעצר או שוכניו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) מותר להחזיק קטין לצורך חקירה בלבד בתחנת משטרה, ובלבד שיוחזק בנפרד ולא יהיה מגע בינו לבין חשודים או עצירים בגירים; היתה תחנת המשטרה במקום ישוב אשר בו בקרבתו יש בית מעצר לקטינים - אין להלין את הקטין אלא בבית המעצר.

(ג) שר הסעד רשאי להכריז על מעון נעול כבית מעצר לקטינים.

פרק ד' - סדרי הדין

14. הזמן להעמדת קטין לדין

אין להעמיד קטין לדין בשל עבירה אם עברה שנה מיום ביצועה אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

15. קובלנה פרטית

לא תוגש קובלנה לפי סימן ב' לפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965, נגד קטין בשל עבירה שבשעת ביצועה לא מלאו לו ארבע עשרה שנה.

16. ציון גיל הקטין

כתב אישום נגד קטין יציין, אם הדבר ניתן לבירור, את תאריך לידתו של הקטין.

17. דיון שלא בפני הקטין

בית משפט לנוער רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי נאשם שהוא קטין לא יהיה נוכח בשלב משלבי הדיון.

18. סנגוריה (תיקון: תשנ"ו)

(א) בית משפט לנוער רשאי למנות לקטין סניגור אם הוא סבור כי טובת הקטין דורשת זאת.

(ב) החליט בית המשפט למנות לקטין סניגור כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיפים 16 עד 20 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, בשינויים המחויבים; במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית יפנה בית המשפט את הקטין ללשכת הסניגוריה הציבורית שבאותו מחוז, כדי שימונה לו סניגור.

(ג) באין לקטין סניגור, יעזור לו בית המשפט לחקור את העדים.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של הקטין להיות מיוצג על ידי עורך-דין בהתאם להוראות חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.

19. מעמדו של הורה

(א) בית משפט לנוער ימציא להורה הקטין העתקים של ההזמנה לדין ושל כתב האישום עם הודעה שהוא רשאי להיות נוכח בשעת הדיון, זולת אם קבע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שאין להזמין את ההורה או שאין להמציא לו את ההעתקים האמורים או אחד מהם.

(ב) רשאי בית משפט לנוער בכל עת לצוות שהורה הקטין יהיה נוכח בבית המשפט.
(ג) כל בקשה שנאשם רשאי להגיש לבית המשפט, רשאי גם הורה הקטין, או אדם שבית המשפט הרשהו לכך, להגיש במקומו, ורשאים הם לחקור עדים ולהשמיע טענות במקום הקטין או יחד אתו.

20. אמצעי ביניים

(א) לאחר הגשת כתב אישום נגד קטין רשאי בית משפט לנוער, אם הוא סבור שטובת הקטין דורשת זאת, לצוות - (1) שהקטין יוחזק לצרכי הסתכלות במעון או במעון נעול לתקופה שלא תעלה על תשעים יום;

(2) שהקטין יימסר להשגחה זמנית של קצין-מבחן עד למתן החלטת בית המשפט לפי סעיף 24.

(ב) לפי בקשת קצין-מבחן או הממונה על המעונות או הקטין, רשאי בית משפט לנוער לשנות צו שניתן על פי סעיף קטן (א)(1), לתת כל הוראה הדרושה לביצועו, להאריכו לתקופה נוספת שלא תעלה על חודש, או לבטלו.

21. הכרעת דין

בהכרעת הדין יחליט בית משפט לנוער על זיכוי הקטין או יקבע שהקטין ביצע את העבירה.

22. תפקיד קצין מבחן ובדיקות אחרות

קבע בית משפט לנוער שהקטין ביצע את העבירה, יורה על הגשת תסקיר קצין מבחן לפי סעיף 3 לחוק דיני עונשין (דרכי ענישה) (נוסח משולב), תש"ל-1970, ורשאי בית המשפט להורות על עריכת בדיקות וחקירות כאמור בסעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965.

23. חסיין

העתק התסקיר של קצין המבחן והתוצאות של ההסתכלות לפי סעיף 20 ושל הבדיקות והחקירות שנערכו לפי סעיף 22 לא יימסרו לבעלי הדין ולבאי-כוחם אלא אם בית המשפט הורה הוראה אחרת. אולם רשאים התובע והסיגור של הנאשם לעיין במסמכים האמורים בתיק בית המשפט.

פרק ה' - עונשים ודרכי טיפול

24. החלטת בית המשפט לגבי קטין שביצע עבירה

קבע בית משפט לנוער שהקטין ביצע את העבירה ונסתיימו ההליכים האמורים בסעיף 22, יחליט על אחד מאלה:

- (1) להרשיע את הקטין ולגזור את דינו;
- (2) לצוות על אחד או יותר מהאמצעים ודרכי הטיפול המנויים בסעיף 26;
- (3) לפטור את הקטין בלא צו כאמור.

25. דרכי ענישה

(א) קטין שהורשע, רשאי בית-משפט לנוער, במקום להטיל עליו מאסר לצוות על החזקתו במעון נעול לתקופה שיקבע ובלבד שלא תעלה על תקופת המאסר שנקבעה לעבירה שבה הורשע הקטין.

(ב) אדם שהיה קטין ביום ביצוע העבירה, לא יוטל עליו עונש מוות, ועל אף האמור בכל דין אין חובה להטיל עליו מאסר עולם, מאסר חובה או עונש מינימום.

(ג) בקביעת עונשו של קטין יתחשב בית המשפט לנוער, בין השאר, בגילו בשעת ביצוע העבירה.

(ד) קטין שבשעת גזירת דינו טרם מלאו לו ארבע-עשרה שנה, לא יוטל עליו מאסר.

(ה) קטין שעליו הוטל מאסר לא יוחזק במאסר יחד עם אדם שאינו קטין.

26. דרכי טיפול

ואלה דרכי הטיפול שעליהן רשאי בית משפט לנוער לצוות לפי סעיף 24(2):

(1) מסירת הקטין לטיפול והשגחתו של אדם הראוי לכך שאינו הורה הקטין, לתקופה שיקבע בית המשפט, והגבלת זכויותיהם של הורי הקטין כאפוסטרופסיו במשך התקופה האמורה;

(2) העמדת הקטין במבחן;

(3) קבלת התחייבות, בערובה או בלי ערובה, מאת הקטין או הורו בדבר התנהגותו של הקטין בעתיד;

(4) התייצבות הקטין במעון יומי במשך תקופה שיקבע בית המשפט;

(5) החזקת הקטין במעון או במעון נעול לתקופה שיקבע בית המשפט;

(6) מתן כל הוראה אחרת בדבר התנהגותו של הקטין אם הדבר דרוש, לדעת בית המשפט, לטיפול בו;

(7) חיוב הקטין או הורו בתשלום קנס או הוצאות המשפט;

(8) חיוב הקטין או הורה בתשלום פיצוי לאדם שניזוק באותה עבירה.

27. תחולת חוקים בענייני מבחן ודרכי ענישה

(א) מבחן שהוטל על קטין לפי סעיף 26(2) יחולו עליו, בשינויים המחויבים, הוראות פקודת המבחן (נוסח חדש) תשכ"ט-1969; אולם אם הקטין לא מילא אחרי הוראה מהוראות צו המבחן, לא יפעל בית המשפט כאמור בסעיף 20 לפקודה האמורה, אלא רשאי הוא לצוות על אחת מדרכי הטיפול המנויות בסעיף 26 לחוק זה.

(ב) על דרכי הטיפול המנויות בפיסקאות (3), (7) ו-(8) לסעיף 26 יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות פרקים ד' ו-ה' וסעיפים 40 עד 42 לחוק דיני עונשין (דרכי ענישה) (נוסח משולב), תש"ל-1970.

28. הוצאות טיפול

(א) הורה בית משפט לנוער על דרך טיפול כאמור בפיסקאות (1), (4), (5) או (6) לסעיף 26, רשאי הוא לצוות כי הקטין או הורה ישאו בהוצאות הטיפול, כולן או מקצתן, אם נוכח שיש להם האמצעים הדרושים לכך.

(ב) דין צו שניתן לפי סעיף קטן (א) כדין חיוב בהוצאות טיפול שניתן לפי סעיף 10 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960, והוראות החוק האמור בדבר גביית הוצאות הטיפול, שינוי החיוב וביטולו יחולו על הצו, בשינויים המחויבים.

29. חיוב הורה הקטין

(א) לא יתן בית-משפט לנוער צו לפי סעיפים 26 או 28 שיש בו כדי לחייב את הורה הקטין, אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו.

(ב) צו כאמור בסעיף קטן (א), דינו כדין פסק-דין בהליכים פליליים שניתן נגד הורה הקטין.

(ג) הוגש ערעור מטעם הקטין בלבד, רשאי בית המשפט הדין בערעור לדון גם בכל צו של בית המשפט לנוער המחייב את הורה הקטין.

30. החלפת דרך טיפול

בית משפט לנוער שציווה על דרך טיפול כאמור בסעיף 26, רשאי, לפי בקשת קצין-מבחן או הממונה על המעונות וכל עוד לא בוצע הצו במלואו, להחליפה ולצוות על דרך טיפול אחרת.

31. העברה

(א) ציווה בית משפט לנוער על החזקת קטין במעון נעול, רשאי הממונה על המעונות להעביר את הקטין מהמעון הנעול ולהחזיקו במעון, ובלבד שהקטין הוחזק במעון נעול במשך תקופה סבירה וקיימות נסיבות המצדיקות את העברתו כאמור.

(ב) ציווה בית משפט לנוער על החזקת קטין במעון, לא יוחזק הקטין במעון נעול אלא באישור בית המשפט; אולם רשאי הממונה על המעונות, אם קיימות, לדעתו, נסיבות המצדיקות זאת, להעביר את הקטין למעון נעול לתקופה שלא תעלה על חמישה-עשר יום.

32. החזקת קטין בידי משפחה אומנת

הממונה על המעונות רשאי להורות כי קטין המוחזק במעון, או שניתן עליו צו להחזיקו במעון לפי חוק זה, יוחזק בידי משפחה אומנת שקבע לכך, ולעניין חוק זה יראו את הקטין כאילו הוחזק במעון.

33. הארכת החזקה במעון

בית-משפט לנוער רשאי, על פי בקשת הממונה על המעונות ולאחר ששמע את הקטין והורהו, להאריך לתקופה שלא תעלה על שנה אחת את התקופה שבה יוחזק הקטין במעון אם ראה בית המשפט שהדבר דרוש לטובת הקטין וכדי להשלים את הטיפול בו או להכשירו למקצוע.

34. משך החזקה

על אף האמור בסעיפים 25(א), 26, 30 ו-33, לא יוחזק אדם במעון או במעון נעול ולא יהיה חייב להתייצב במעון יומי לאחר שמלאו לו עשרים שנה.

פרק ו' - שחרור מוקדם ממעון

35. ועדת שחרורים

- (א) שר הסעד יקים ועדות שחרורים לעניין חוק זה ויקבע את אזורי פעולתן.
- (ב) ועדת שחרורים תהיה של חמישה; יושב ראש הוועדה יהיה שופט שמינה שר המשפטים ושאר חבריה יהיו קצין מבחן, רופא, מחנך ואדם אחר שמינה שר הסעד.
- (ג) הודעה בדבר הקמת ועדת שחרורים ובדבר הרכבה תפורסם ברשומות.
- (ד) המניין החוקי בישיבות של ועדת השחרורים יהיה שלושה וביניהם היושב ראש.

36. שחרור ממעון

(א) קטין המוחזק במעון או במעון נעול על פי צו לפי סעיפים 25(א), 26 או 30 ועברה שנה מיום כניסתו, רשאית ועדת שחרורים לצוות על שחרורו; אם קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, רשאית הוועדה לצוות על שחרור הקטין אף לפני תום שנה מיום כניסתו.

- (ב) ועדת שחרורים רשאית להתנות את השחרור בתנאים, ורשאית היא לשנות מפעם לפעם את התנאים.
- (ג) הפר משוחרר תנאי שנקבע לפי סעיף קטן(ב) או הוראת קצין מעקב לפי סעיף 39(ב), רשאית ועדת השחרורים לבטל את שחרורו ולצוות על החזרתו למקום שבו הוחזק עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו בו.

37. חופשה

- (א) הממונה על המעונות רשאי להרשות לאדם המוחזק לפי חוק זה במעון או במעון נעול לצאת ממנו לחופשה לתקופה שלא תעלה על שלושים יום לשנה, ובאישור ועדת-שחרורים לתקופה ארוכה יותר.
- (ב) חופשה כאמור יכול שתינתן בתנאים והממונה על המעונות רשאי לבטלה בכל עת אם קיימת, לדעתו, הצדקה לכך.

פרק ז' - טיפול עוקב

38. טיפול עוקב

- (א) מי ששוחרר ממעון או ממעון נעול בתום התקופה שקבע בית המשפט לנוער לפי סעיפים 25(א), 26, 30 או 33, יעמוד תחת השגחתו של קצין מעקב שנה אחת מיום שחרורו או במשך תקופה ארוכה יותר שקבע הממונה על המעונות.
- (ב) מי ששוחרר ממעון או ממעון נעול לפי החלטת ועדת שחרורים לפי סעיף 36 יעמוד תחת השגחה כאמור שנה אחת או עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו, הכל לפי התקופה הארוכה יותר.

39. תפקיד קצין מעקב וציות להוראותיו

- (א) קצין מעקב ישמור על הקשר עם כל מי שנמצא בטיפולו, ויתן את דעתו, בין השאר, למקום ולתנאים של מגוריו, ללימודיו, לעבודתו ולבילוי זמנו הפנוי.
- (ב) מי ששוחרר ממעון או ממעון נעול לפי סעיף 38(ב) חייב לציית להוראות קצין המעקב בעניינים האמורים בסעיף קטן(א) עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו.

40. משך טיפול עוקב

- (א) על אף האמור בסעיף 38, טיפול עוקב ייפסק לאחר שמלאו לאדם עשרים ואחת שנה.
- (ב) טיפול עוקב במי שמשרת שירות סדיר בצבא-הגנה לישראל יהיה בהתאם לפקודות הצבא, כמשמעותן בחוק השיפוט הצבאי תשט"ו-1955.

41. ביטול טיפול עוקב

מי שנמצא בטיפול עוקב, רשאי בית-משפט לנוער, על פי בקשתו או בקשת קצין מעקב, לקצר את תקופת הטיפול העוקב או להפסיקו אם נוכח כי הטיפול מיותר.

פרק ח' - שונות

42. החזרה

(א) מי שמוחזק במעון או במעון נעול על פי סעיפים 25(א), 26, 30 או 33, רואים אותו כמי שנתון במשמורת חוקית, ואם נמלט ממנו, או שבוטל שחרורו ממנו או שנסתיימה או בוטלה חופשתו ממנו, רשאי שוטר לעצרו ללא צו מעצר ולהחזיקו במעצר עד להחזרתו למעון או למעון הנעול שממנו נמלט או שוחרר.

(ב) נעצר אדם כאמור בסעיף קטן (א), תודיע המשטרה על כך מיד לממונה על המעונות; הממונה על המעונות ידאג להחזרתו למעון או למעון נעול בהקדם האפשרי ולשם כך יהיה רשאי, בשעת הצורך, לקבל עזרה מתאימה מאת המשטרה.

43. שוטטות ליד מעון

מי שמשוטט, או שנמצא ללא מטרה חוקית, בקרבת מעון או מעון נעול ואינו עוזב את המקום לפי דרישת האחראי על המעון או המעון הנעול או מי שהאחראי הסמיכו לכך, או שוטר, דינו - מאסר שישה חדשים.

44. ביצוע ותקנות

(א) שר הסעד ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות התנאים שבהם יוחזקו קטינים במעונות ובמעונות נעולים.

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לבתי-המשפט לנוער במידה שלא נקבעו בחוק, ורשאי הוא, בהתייעצות עם שר הסעד, להתקין תקנות סדרי דין להליכים לפני ועדת שחרורים.

(ג) תקנות לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) בדבר טביעת אצבעות של קטינים טעונות התייעצות עם שר הסעד וועדת השירותים הציבוריים של הכנסת.

45. אי-תחולה על חיילים (תיקון: תשמ"ב)

חוק זה לא יחול על הליכים לפי חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, לרבות הליכים לפני המשפט בבית-דין צבאי והליכים בדין משמעתי לפי החוק האמור.

45א. תחולה על בית משפט צבאי (תיקון: תשמ"ב)

על אף האמור בחוק זה, ניתן להעמיד לדין קטין שמלאו לו שש עשרה שנים לפני בית משפט צבאי לפי תקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945; לעניין זה יחולו הוראות חוק זה למעט הוראות פרק ב' וסעיף 14 ויהיו לבית המשפט הצבאי הסמכויות האמורות בפרק ה'.

45ב. סייג לתחולה על עבירות תעבורה (תיקון: תשנ"ה)

- (א) על אף הוראות חוק זה, קטין שעבר עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, הכרוכה בנהיגת רכב מנועי או עבירה על פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970, הכרוכה בשימוש ברכב מנועי, יועמד לדין לפני שופט תעבורה, אם הוא היה כשיר מבחינת גילו, לקבל רשיון נהיגה לרכב המנועי שבו נעברה העבירה.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על קטין שעבר עבירת תעבורה שבה הוא נהג בהיותו שיכור כאמור בסעיף 64 לפקודת התעבורה, או שעבר עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, למעט עבירה לפי אותו סעיף אשר הוכרזה כעבירת קנס.
- (ג) על הליכים כאמור בסעיף קטן (א) לא יחולו הוראות חוק זה למעט סעיפים 10, 11, 13 עד 19, 35 עד 37, ויהיו לשופט תעבורה הסמכויות האמורות בפרק ה' ואולם לא יתן בית המשפט צו לפי סעיף 26(1) עד (6) אלא לאחר שקיבל תסקיר של קצין מבחן לפי סעיף 22.
- (ד) שופט תעבורה רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לרבות נסיבות העבירה ותוצאותיה, ואם ראה צורך בכך לטובת הקטין, להעביר את הדין לבית משפט לנוער, ומשהועבר הדין כאמור, רשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע שופט התעבורה.

46. (שולב בחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960)

47. הוראות מעבר

- (א) הוגש לבית משפט כתב אישום לפני תחילתו של חוק זה, יימשכו הליכי המשפט, לרבות הדין בערעור, כאילו לא נכנס חוק זה לתוקפו, אולם יהיו לבית המשפט כל הסמכויות של בית משפט לנוער לפי פרק ה'.
- (ב) הוראות סעיפים 30 עד 34 ופרקים ו' ו-ז' לחוק זה יחולו, בשינויים המחויבים, על עונשים ודרכי טיפול שיצווה עליהם בית המשפט לעבריינים צעירים בתוקף סמכותו לפי פקודת העבריינים הצעירים, 1937.

48. ביטול

פקודת העבריינים הצעירים - 1937 בטלה.

49. תחילה (תיקון: תשל"ז, תשמ"ב, תשמ"ה, תשמ"ו)

- (א) תחילתו של חוק זה בתום חודש ימים מיום פרסומו ברשומות, בכפוף לאמור להלן.
- (ב) לגבי קטינים ממין זכר שמלאו להם שש-עשרה שנה, תחילתו של חוק זה ביום שנקבע בצו של שר הסעד בהסכמת שר המשפטים, אולם לא יאוחר מהיום הקובע האמור בסעיף קטן (ה).
- (ג) תחילתו של סעיף 13(א) לגבי מחוז הדרום - למעט נפת אשקלון - ביום ל' בכסלו התשמ"ז (9 בינואר 1987) ובלבד שעד למועד האמור לא יוחזק קטין במעצר יחד עם אדם שאינו קטין.
- (ד) צווים לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) יכול שיהיו מסווגים לפי עבירות או לפי גיל הקטינים; צווים לפי סעיף קטן (ב) יכול שיהיו מסווגים אף לפי סעיפי חוק זה או לפי דרכי טיפול.
- (ה) "היום הקובע", לעניין סעיף זה - יום כ' בניסן תשל"ה (1 באפריל 1975), אולם שר הסעד, בהתייעצות עם ועדת השירותים הציבוריים של הכנסת, רשאי, לפני המועד האמור, לקבוע לכך יום אחר, שאינו יותר משנתיים אחריו.

2. תקנות העמדת עבריינים במבחן (שירותי המבחן), תשי"ט - 1959

חקירות

9. הופנה אדם לשירות ונקבע קצין מבחן שיטפל בעניינו, יעמוד הקצין בקשר עם האדם, עם משפחתו ועם בני אדם הקשורים אליו, או עם המוסדות המטפלים בו ויאסוף פרטים בדבר אישיותו של האדם, התפתחותו הגופנית, השכלית והנפשית, תנאי ביתו וסביבתו וכן נסיבות העבירה בה הוא נאשם והמניעים שהביאוהו לכך. במהלך החקירה יבקר קצין המבחן בביתו של האדם, אם ראה צורך בכך.

בדיקות

10. ראה קצין מבחן צורך בכך, יפנה את האדם כאמור בתקנה 9, באישור קצין המבחן המחוזי או מי שהורשה על ידו למקום מתאים לשם בדיקה רפואית, פסיכולוגית, פסיכיאטרית או בדיקה אחרת.

עיון

11. במהלך חקירה כאמור יפנה קצין מבחן למשטרה ולתביעה הכללית לשם קבלת פרטים על אשמתו ועברו של הנאשם וכן יעיין בתיקו בבית-המשפט.

ידיד

12. קצין מבחן לנוער רשאי, לאחר שהובא נאשם קטין בפני בית-המשפט, לבקש מאותו בית-המשפט למנותו כידיד של אותו קטין לצורך הדיון בבית-המשפט.

הסברים

13. קצין מבחן לנוער יסביר לקטין הנאשם, להוריו או לאפוטרופסו או לכל מי שאותו הקטין נמצא ברשותו, את משמעות הדיון בבית-המשפט וכל הכרוך בו.

המלצות

14. קצין מבחן העומד להמליץ בפני בית-המשפט המלצה כל שהיא, יסביר לנאשם, ואם הוא קטין - להוריו או לאפוטרופסו או לכל מי שהקטין נמצא ברשותו - את משמעותה של ההמלצה וכל הכרוך בה.

רישומים

15. קצין מבחן ירשום את כל הידיעות בתיקו האישי של הנאשם וכן יערוך תסקיר על סמך ממצאיו, בהתאם להוראות כל דין.

תסקיר

16. (א) קצין מבחן לנוער יכלול בתסקיר המלצה בדבר הטיפול הנאות, לדעתו, באותו קטין.

תפקידי קצין מבחן

17. קצין המבחן שנקבע בצו מבחן לטיפול בנבחן ידאג לשלולמו הגופני והנפשי של הנבחן, לשיקומו החברתי ולחינוכו לאזרחות מועילה תוך מגע מתמיד ושיתוף פעולה עם הוריו, אפוטרופסו, משפחתו, עם השירותים הציבוריים ועם כל גורם היכול לעזור בכך. קצין המבחן יסיע לנבחן בקבלת הכשרה מקצועית ובסידור בעבודה, ואם היה הנבחן קטין, יסייע גם בקליטתו במסגרת לימודית מתאימה.

הועדת מעון לקטין

26. קצין מבחן לנוער העומד להמליץ בפני בית-המשפט כי קטין יימסר למעון כמשמעותו בתקנות חסות הנוער (מעונות), תשט"ז - 1955 (להלן-מעון), יבקש תחילה מהממונה על המעונות שיועיד מעון לאותו קטין.

3. פקודת המבחן (נוסח חדש) תשכ"ט - 1969

פרק א: העמדת עברייין במבחן

סמכות בית משפט ליתן צו מבחן

1. הואשם אדם בעבירה וראה בית המשפט שהאישום הוכח, אלא שבהתחשב בנסיבות העניין, ובכללן אופיו של האדם, עברו, גילו, תנאי ביתו, בריאותו הגופנית ומצבו השכלי, טיב העבירה שעבר וכל נסיבה מקילה שבה נעברה העבירה, ראוי, לפי דעתו, לשחרר את העברייין על מנת להעמידו במבחן, רשאי בית-המשפט לעשות אחת מאלה:
 - (1) להרשיעו וליתן צו מבחן;
 - (2) ליתן צו מבחן בלי להרשיעו אם אין על הנאשם עונש מאסר על תנאי שבית-המשפט רשאי לצוות על ביצועו עקב הרשעתו בעבירה שהואשם עליה.

חוות דעת לפני מתן צו מבחן

2. לא ייתן בית-משפט צו מבחן אלא לאחר קבלת חוות דעת מקצין מבחן שנתמנה לפי פקודה זו.

הסבר לנבחן לפני מתן צו מבחן

3. לפני מתן צו מבחן יסביר בית המשפט לעברייין בלשון פשוטה את משמעות הצו ויזהירו שאם לא ימלא אחרי הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת, יהיה צפוי לעונש, או להרשעה ועונש, על העבירה המקורית, ולא ייתן בית-המשפט צו מבחן אלא אם הביע העברייין את נכונותו למלא אחר הוראות הצו.

תקופת המבחן

4. (א) תקופת תוקפו של צו מבחן תפורש בו, והיא לא תפחת משישה חודשים מיום מתן הצו ולא תעלה על שלוש שנים מאותו יום.
(ב) הנבחן יידרש בצו המבחן לעמוד, בתקופה שפורשה בו, בפיקוח של קצין מבחן שנתמנה או נקבע למחוז או לאזור שבו יגור הנבחן לאחר מתן הצו.

פרק ב: אי עמידה במבחן

נבחן שלא ציית לצו מבחן

18. (א) ראה שופט כי נבחן פלוני לא מילא אחרי הוראה מהוראותיו של צו מבחן, רשאי הוא ליתן הזמנה לנבחן הדורשת ממנו להתייצב במקום ובמועד שפורשו בה או ליתן עליו צו מעצר; בין בהזמנה ובין בצו מעצר יורה שהנבחן יתייצב או יובא לפני בית-המשפט שנתן את צו המבחן.
- (ב) שופט בית-משפט שלום לא ייתן הזמנה או צו מעצר לפי סעיף זה אלא על סמך הודעה בכתב הנתמכת בשבועה.

דין הנבחן שלא ציית לצו

20. הוכח להנחת דעתו של בית-המשפט שנתן את צו המבחן, שהנבחן לא מילא אחרי הוראה מהוראותיו של צו המבחן, רשאי בית-המשפט לעשות אחד מאלה:
- (1) להזהיר את הנבחן בלי לפגוע בהמשך תוקפו של צו המבחן;
 - (2) להטיל על הנבחן קנס בלי לפגוע בהמשך תוקפו של צו המבחן, ואם לאחר מכן יבוא בית-משפט להטיל עונש על הנבחן לפי סעיפים 16 או 17 או סעיף זה, יבא הקנס האמור בחשבון בקביעת הסכום של אותו עונש;
 - (3) אם ניתן צו המבחן בלא הרשעה על העבירה שבגללה ניתן - להרשיע את הנבחן ולהטיל עליו עונש, ואם ניתן צו המבחן לאחר הרשעה כאמור - להטיל על הנבחן עונש, הכל כפי שבית-המשפט היה רשאי להטיל על הנבחן אילו זה עתה הורשע בפניו על אותה עבירה.

4. חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א - 1981

פרק א: המרשם הפלילי

ניהול המרשם

1. (א) המשטרה תנהל מרשם פלילי ובו פרטי רישום לעניין כל אדם שניתנה לגביו הרשעה או החלטה אחרת כאמור בסעיף 2.
- (ב) פרטי הרישום יימסרו למשטרת מאת מי שנקבע לכך ובדרך שנקבעה לכך בתקנות.
- (ג) אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכות המשטרה לנהל רישומים אחרים הדרושים לה לצרכיה.

פרטי הרישום

2. ואלה פרטי הרישום:
 - (1) הרשעות ועונשים של בית-משפט או בית-דין בפלילים (להלן - בית-משפט) בשל פשעים ועונות (להלן - עבירות);
 - (2) צווי מבחן, צוים בדבר התחייבות להימנע מעבירה - למעט צוים נגד מתלונן - וצווי שירות לתועלת הציבור, אך אם ניתנו ללא הרשעה, והכל עקב עבירה;
 - (3) קביעת בית-משפט באישום בעבירה כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד בדין או אינו בר-עונשין מחמת היותו חולה נפש או לקוי בכושרו השכלי;
 - (4) קביעה לפי סעיף 24 וצו לפי סעיף 26 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א - 1971;
 - (5) הרשעות ועונשים בבית-דין למשמעת שהוקם לפי פקודת המשטרה (נוסח חדש), תשל"א - 1971, למעט הרשעות ועונשים בשל עבירות משמעת ששר הפנים, בהתייעצות עם שר המשפטים, קבע בתקנות;
 - (6) שינוי שנעשה בפרט רישום מכוח חנינה או מכוח סמכות אחרת על פי דין;
 - (7) החלטת נשיא המדינה לפי סעיף 18.

עיון, הודעה על מסירת מידע ותיקון טעות

12. (א) כל אדם זכאי לעיין במידע שבמירשם הנוגע לו.

פרק ג: הגבלת מידע שנמסר

מחיקת הרשעה חוק תשמ"ס - 1983 חוק (מס' 2) תשמ"ז - 1987

16. (א) משעברו עשר שנים מתום תקופת ההתיישנות (להלן - תקופת המחיקה), יראו את ההרשעה כהרשעה שנמחקה ולא יימסר מידע עליה אלא לגופים המנויים בפרטים (ב) עד (ה) לתוספת הראשונה וליועץ המשפטי לממשלה; היו לנידון מספר הרשעות, תחל תקופת המחיקה רק משתמו תקופות ההתיישנות של כל ההרשעות שלו.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) תהיה תקופת המחיקה, לעניין מידע כאמור בסעיף 13, חמש שנים, ולגבי עוון שעבר קטין שטרם מלאו לו שש עשרה שנים - שלוש שנים; תקופת מחיקה כאמור תחל ביום פסק הדין או ההחלטה.
- (בו) תקופת המחיקה תיפסק אם מי שהמידע עליו הורשע בעבירה נוספת.
- (ג) הרשעה שנשיא המדינה נתן עליה חנינה, דינה כדין הרשעה שנמחקה.

מידע שלמסירתו אין סייג

17. לא תהיה התיישנות או מחיקה לפי סעיפים 14 ו-16 לגבי עבירות אלה:
- (1) עבירות שעונשן מוות;
 - (2) עבירות שאין עליהן התיישנות לפי חוק ביטול התיישנות בפשעים נגד האנושות, תשכ"ו - 1966;
 - (3) עבירות שעונשן מאסר עולם או מאסר עשרים שנים והוטל מאסר בפועל של עשר שנים או יותר;
 - (4) עבירות לפי החיקוקים הבאים אם עונשן מאסר עשר שנים או יותר והוטל מאסר בפועל של חמש שנים או יותר:
 - א. פרק ז' לחוק העונשין, תשל"ז - 1977;
 - ב. חוק דיני עונשין (ביטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז - 1957;
 - ג. פקודת הסודות הרשמיים;
 - ד. סעיפים 49 עד 54 ו-57 לפקודת החוק הפלילי, 1936;
 - ה. חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד - 1954;
 - ו. תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945;
 - ז. סעיפים 43 עד 46, 92, 100 ו-102 סיפה לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו - 1955;
 - ח. פקודת מניעת טרור, תש"ח - 1948.

פרק ה: שונות

הוראות מעבר

24. לא יימסר מידע מן המרשם על עבירה שעבר קטין בהיותו מתחת לגיל שלוש עשרה.

מסירת מידע מן המרשם הפלילי

א4. (א) המשטרה רשאית למסור מידע מן המרשם הפלילי לרשויות ולבעלי תפקידים באזור המפורטים להלן, לפי דרישתם ולצורך מילוי תפקידיהם:

(1) מפקד;

(2) בית-משפט צבאי;

(3) תובע צבאי;

(4) סניגורו של נאשם - לעניין מידע על נאשם לצורך הליך שהוא מנהל.

(ב) מסירת המידע תיעשה בהתאם להוראות חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א - 1981 ויחולו ההגבלות למסירת מידע שבאותו חוק.

5. הימנעות מפתיחה וסגירה של תיקים

א. כללי

נוהלי גניזת חומר חקירה בהליך אי תביעה וסגירת תיקים נגד חשודים קטינים יהיו בהתאם לפקודת הקבע 14.01.01 "קבלת תלונות אי תביעה - סגירת תיקים".

ב. גניזת חומר חקירה לקטינים בהליך אי תביעה

1. קטינים מעל גיל 12

(א) גניזת חומר חקירה לקטינים בהליך אי תביעה לגילאי 12* תיעשה לפי המלצת עובד נוער.**

(ב) ראש יחידת נוער במרחב, בדרגת פקד לפחות, ומפקד תחנה בדרגת פקד לפחות, מוסמכים לגנוז חומר חקירה בהליך אי תביעה נגד קטין החשוד בביצוע עבירות שבתוספת ושאינן בתוספת, אם נתקיימו כל התנאים הבאים:

(1) הממונה על החקירה שוכנע מתגובת הקטין, מנסיבות המקרה ומנסיבותיו האישיות של הקטין, שאין חשש שיחזור ויבצע עבירה בעתיד. הוא ישקול בעניין גם בהתחשב בעובדה שהקטין נמצא במסגרת קבועה ומסודרת, או מוכן להיכנס למסגרת מוסדרת של עבודה או לימודים.

(2) העבירה היא מסוג עוון או חטא (לרבות העוונות שאינן בתוספת).

(3) הקטין מודה בביצוע העבירה.

(4) הקטין או בני משפחתו מביעים נכונות לפיצוי הניזוק מן העבירה (אם קיים ניזוק).

(5) טרם נזקפו לחובת הקטין, בעבר, רישום פלילי או אירוע שנגנז הליך של אי תביעה.

(6) הקטין חתם על נוסח אזהרה (הנוסח ייגנז עם חומר החקירה).

(ג) בהתאם לפה"ק 14.01.01 או סעיף 6. תישלח הודעה למתלונן, בדבר גניזת חומר החקירה בהליך אי תביעה.

* מתוך א. שרון, נוער בפלילים, הוצאת תמר, חיפה, 1990, עמ' 591-589.

** עובד נוער – איש משטרה, המשמש בתפקיד של חוקר נוער, פקחן נוער ועובד מניעת עבריינות נוער, הנמנה על יחידת נוער ונושא תעודת הסמכה לעובד נוער שהוצאה ע"י מטא"ר או מח"ק.

2. קטינים שאינם בני עונשין (מתחת לגיל 12).

אם ברור כבר בעת הגשת תלונה, שהחשוד בביצוע העבירה הינו קטין שאינו בר עונשין, לא ייפתח תיק חקירה כלל והקטין שאינו בר עונשין, לא יואשם בביצוע העבירה ולא יילקחו ממנו טביעות אצבעות. החקירה תתרכז במטרה לגלות שותפים, רכוש וכיו"ב. חומר החקירה נגדו ייגזר באוגדן אי תביעה.

ג. גניזת חומר חקירה לקטינים בעילה של חוסר עניין לציבור

1. סגירת תיקים בעילה של חוסר עניין לציבור, תיעשה בהתאם להוראות פה"ק 14.01.01 בנוסף לשיקולים המנויים בס' ט"ו 3. לפה"ק זה יתווספו האפשרויות שלהלן:

(א) העבירה אינה חמורה.

(ב) הקטין אינו עבריין מועד.

(ג) הקשר של הקטין עם המשטרה עד כה היה מרתיע לגבי הקטין.

(ד) קיימת נכונות מצד הקטין והאחראים עליו לפצות את הקורבן.

כמו כן תינתן תשומת לב לתנאים הבאים:

(א) הקטין אינו נמצא בפיקוח קצין מבחן ואין נגדו צו מעון.

(ב) הקטין נמצא במסגרת תקינה ותחת השגחה - לומד או עובד בדרך קבע, נמצא תחת השגחת הוריו או אפוטרופוסים שלו, אינו משוטט ואינו מתרועע עם עבריינים וחברים מפוקפקים וכיו"ב.

(ג) המלצת קצין מבחן.

2. אם חלפה שנה מיום ביצוע העבירה ולא הוגש כתב אישום (ראה פרק ט' סעיף ז).

ד. סגירת תיקים בעילה של "העבריין אינו בר עונשין" לקטינים שאינם בני עונשין (12-)

אם נפתח תיק חקירה בעקבות תלונה בגין עבירה, ומתברר מאוחר יותר שהחשוד בביצוע העבירה הינו קטין שאינו בר עונשין, ייסגר התיק מהסיבה "העבריין אינו בר עונשין". סמכות הסגירה - בהתאם להוראות פה"ק 14.01.01.

ה. סגירת תיק לאחר הגשת כתב אישום

אם התקבלה מקצין המבחן המלצה לסגירת תיק נגד קטין, לאחר שכבר הוגש כתב אישום נגדו אך בטרם החלו ההליכים המשפטיים, רשאי ראש יחידת הנוער או הקצין המוסמך עפ"י הדין והפה"ק לסגור תיקים מחוסר עניין לציבור, להורות על ביטול כתב האישום אם המלצת קצין המבחן מקובלת עליו בעניינו של אותו קטין. התקבלה ההמלצה לאחר שהחלו ההליכים המשפטיים - תינתן לה תשומת הלב הראויה. אם הוגשה בקשה לעיכוב הליכים, תשמש גם המלצה זו כרקע לחוות דעת המשטרה לגבי הבקשה.

6. פקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג – 1973

פרק א: פרשנות

הגדרות

"סם מסוכן" – חומר מן המפורטים בתוספת הראשונה לרבות כל מלח שלזוכן כל תכשיר, תרכובת, תערובת או תמיסה של חומר כאמור ומלחיהם;

פרק ג: עבירות

סימן א: ייצור, החזקה ושימוש

ייצור, הכנה והפקה

6. לא יגדל אדם סם מסוכן, לא ייצר אותו, לא יפיק אותו, לא יכין אותו ולא ימצה אותו מחומר אחר, אלא ברישיון מאת המנהל. העובר על הוראות סעיף זה, דינו – מאסר עשרים שנים או קנס פי עשרים וחמישה מן הקנס האמור בסעיף 61 (א) (4) לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.

החזקה ושימוש

7. (א) לא יחזיק אדם סם מסוכן ולא ישתמש בו, אלא במידה שהותר הדבר בפקודה זו או בתקנות לפיה, או ברישיון מאת המנהל.

(ב) האמור בסעיף זה בדבר איסור החזקה אינו חל על סם מסוכן הנמצא במעבר שהותר לפי פקודה זו.

(ג) העובר על הוראות סעיף זה, דינו – מאסר עשרים שנים או קנס פי עשרים וחמישה מן הקנס האמור בסעיף 61 (א) (4) לחוק העונשין, תשל"ז – 1977, ואם החזיק בסם או השתמש בו לצריכתו העצמית בלבד, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61 (א) (4) לחוק העונשין, תשל"ז – 1977.

דרכי החזקה

8. לעניין אישום בשל אחזקת סם מסוכן, אין נפקא מינה אם הסם המסוכן נמצא ברשותו של הנאשם, או ברשות המחזיק אותו מטעמו של הנאשם, או אם הסם של הנאשם נמצא ברשותו של אדם אחד ללא ידיעתו של אותו אחר, או אם הסם נמצא במקום שאינו ברשותו או שאינו נתון לפיקוחו או להשגחתו של שום אדם.

חצרים

9. (א) המחזיק חצרים לא ירשה להשתמש בהם לשם הכנת סם מסוכן, שימוש בו, מכירתו או עשיית עסקה אחרת בו, שלא בהיתר.

כלים

10. לא יהיו ברשותו של אדם כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו, שלא בהיתר; העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר עשרים שנים או קנס פי עשרים וחמישה מן הקנס האמור בסעיף 61 (א) (4) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, ואם היו הכלים לשימוש בצריכתו העצמית בלבד, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61 (א) (4) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

סימן ב: מסחר ומעבר

יצוא, יבוא מסחר והספקה

13. לא ייצא אדם סם מסוכן, לא ייבא אותו, לא יקל על ייצואו או ייבואו, לא יסחר בו, לא יעשה בו שום עסקה אחרת ולא יספקנו בשום דרך בין בתמורה ובין שלא בתמורה, אלא אם הותר הדבר בפקודת זו או בתקנות לפיה או ברישיון מאת המנהל.

תיווך

14. לא יתווך אדם - בין בתמורה ובין שלא בתמורה - בפעולה אסורה לפי סעיף 13.

עונשין

19.א. העובר על הוראות סימן זה, דינו - מאסר עשרים שנים או קנס פי עשרים וחמישה מן הקנס האמור בסעיף 61 (א) (4) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

סימן ג: הדחת קטינים

הדחת קטין לסמים מסוכנים

21. (א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר עשרים וחמש שנים או קנס פי עשרים וחמישה מהקנס האמור בסעיף 61 (א) (4) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977:

- (1) נותן לקטין סם מסוכן;
 - (2) בהיותו אחראי לקטין מניח לו להשיג סם מסוכן או להשתמש בו;
 - (3) משדל קטין להשיג סם מסוכן או להשתמש בו.
- (ב) לענין סעיף זה, "אחראי לקטין" - הורה, לרבות הורה חורג, מאמץ, אפוטרופוס או מי שהקטין נמצא במשמורתו או בהשגחתו.

סייג

22. סעיף 21 לא יחול על מי שעשה את המעשה לשם טיפול רפואי בהיותו רופא או רופא שיניים או לפי הוראת רופא או רופא שיניים, או בנסיבות חוקיות אחרות.

דרכי ביצוע

23. לענין מעשה לפי סעיף 21 אין נפקא מינה -

- (1) אם הקטין ידע שהוא משתמש בסם מסוכן או לא ידע על כך;
- (2) פרט לגבי פסקה (3), אם הנאשם פנה אל הקטין או הקטין אליו.

חזקות

24. חזקה על אדם שעבר אחת העבירות לפי סעיף 21 אם עשה אחת מאלה:

- (1) נתן לידי קטין או לאחר בשבילו כלי הנועד לשימוש מסוכן;
- (2) הזמין קטין למקום שבו רגילים אנשים להשתמש בסמים מסוכנים;
- (3) הזמין קטין למקום שבו יכול הקטין להשיג סם מסוכן או להשתמש בו;
- (4) היפנה קטין למקום כאמור בפסקאות (2) או (3) או עיכב אותו במקום כאמור.

מאסר חובה

25. מי שהורשע בעבירה לפי סעיף 21 או בניסיון לעבירה כאמור או בשידול לעבירה כאמור, יוטל עליו עונש מאסר, אם כעונש יחיד ואם בצירוף לעונש אחר, אך לא יוטל עליו מאסר על תנאי בלבד ולא יינתן עליו צו מבחן.

7. איסור מכירת משקאות משכרים לקטין (מתוך: חוק העונשין, תשל"ז – 1977)

2. במקום סעיף 193 (ג) ו- (ד) לחוק העיקרי יבוא:
(ג) בעל עסק או עובד בעסק שבו נמכרים משקאות משכרים, המספק משקה משכר לשיכור או מעודד אותו לשתות משקה משכר, דינו - מאסר שישה חודשים.

3. אחרי סעיף 193 לחוק העיקרי יבוא:

איסור מכירת משקאות משכרים לקטין

- (א) המעודד או משדל אדם שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים לשתות משקה משכר, דינו - מאסר שלושה חודשים.
- (ב) בעל עסק או מי שעובד בעסק שבו נמכרים משקאות משכרים לשם שתייה במקום, לא ימכור ולא יגיש משקה משכר לאדם שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים ולא יעודד אדם כאמור לשתות משקה משכר; העובר על הוראה זו, דינו - מאסר שישה חודשים.
- (ג) בעל עסק או מי שעובד בעסק כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי לדרוש מאדם המבקש שיספקו לו משקה משכר, שיציג לו תעודה בה ניתן לוודא את גילו; לא הציג האדם תעודה כאמור, לא יספק המשקה למבקש.
- (ד) בעל עסק כאמור בסעיף קטן (ב), יציג במקום בולט בעסקו, בצורה שיקבע שר המשטרה בתקנות, הודעה המפרטת את הוראות סעיף זה ואת הוראות סעיף 193 (ג).
- (ה) מי שלא קיים הוראות סעיף קטן (ד) רואים אותו כמי שלא קיים תנאי מתנאי רישיון שניתן לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968, והוראות החוק האמור יחולו עליו.

תיקון חוק רישוי עסקים

4. בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968, בסעיף 2 אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
(ג) בעסק כאמור בסעיף קטן (א) תוצג במקום בולט הודעה המפרטת את הוראות סעיפים 193 (ג) ו-193 (א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977.
(ד) חובת הצגת הודעה לפי סעיף קטן (ג) הינה תנאי מתנאי הרישיון של אותו עסק.

תחולה

5. הודאות סעיף 4 יחולו גם עם עסק כאמור בסעיף 2 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968, שהיה לו רישיון ערב תחילתו של חוק זה.

8. איסור אחזקת אגרופין או סכין שלא כדין (תשס"א)

- א. המחזיק אגרופין או סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו ולא הוכיח כי החזיקם למטרה כשרה, דינו - מאסר חמש שנים.
- ב. לעניין סעיף זה, חזקה היא כי החזקת אולר הנה למטרה כשרה. החזקה לפי סעיף קטן זה לא תחול על החזקת אולר במוסדות חינוך או במקומות אחרים, הכל כמפורט בתוספת השנייה, או בסמוך אליהם.
- ג. השר לביטחון הפנים רשאי בצו, מטעמים של שמירה על ביטחון הציבור ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת השניה לעניין סעיף קטן.

9. עבודת המשטרה עם הנוער

משטרת ישראל שמה לה למטה להיות קשובה לצורכי השטח. עובד הנוער מאופיין בגישה חינוכית ושיקומית המדגישה את חשיבות הוצאתו של הקטין מהמעגל הפלילי.

קטין המעורב בפלילים זוכה ליחס של אזרח ששגה ולא של עבריין מועד, תוך שמירה על זכויותיו. בנסיבות מסוימות, ייגזר חומר החקירה נגד הקטין בהליך חקירתי של "אי-תביעה" (א.ת.). מטרתו של הליך זה, לאפשר את חקירת הקטין תוך הימנעות מרישום פלילי (מתיוג הקטין).

עובדי הנוער מוסמכים בהכשרה מיוחדת ופועלים בלבוש אזרחי, ברכב מוסווה, ביחידות נוער נפרדות ובשיתוף פעולה מלא, עם גורמי חינוך וטיפול בקהילה.

ההתמקצעות בעבודת הנוער במשטרה הביאה להבחנה בין חוקרים, פקחנים, עובדי מניעה, רכזי מודיעין נוער ותובעי נוער. הפקחנים ועובדי המניעה מהווים "עיניים" ו"אוזניים" של יחידות הנוער בשטח. תפקיד עובדי המניעה הוא לאתר קטינים על סף התדרדרות, לקיים קשר עם שירותי רווחה ומוסדות חינוך, לבצע פעולות הסברה ולהפעיל בני נוער מתנדבים, לשיתוף פעולה עם המשטרה.

תפקיד הפקחנים הוא לחשוף פעולות פליליות המבוצעות על ידי קטינים, לעקוב אחר התנהגות עבריינים מועדים ולסייע לרשויות המטפלות בנוער בסיכון, נעדרים וקטינים שברחו ממעונות חסות.

תהליכי חקירת קטינים

חוקי הנוער אינם כוללים הסדרים והוראות ביחס לחקירת קטינים על ידי המשטרה, אולם מתוך מודעות לצרכים המיוחדים של קטינים, קבעה לעצמה המשטרה הנחיות וכללים מיוחדים בעניין זה והעל פיהם היא נוהגת. לפי הנחיות אלה בכל תחנת משטרה ימונו עובדי נוער, שיעסקו בחקירת נוער, פקחנות ומניעת עבירות. עובדי הנוער הם שוטרים שקיבלו הכשרה והדרכה מיוחדת לצורך עבודה עם בני נוער וילדים.

קטינים החשודים בביצוע עבירה ייחקרו, ככל האפשר, על ידי עובדי נוער בלא מדים. ככל שניתן, תתבצע החקירה בשעות היום, בזמן שהקטין אינו במסגרת חינוכית או תעסוקתית, בחדר חקירות נפרד לקטינים, בלא נוכחות עדים או נחקרים בגירים.

ככלל תפקידה של המשטרה למנוע עבירות ולגלותן, לתפוס את העבריינים ולתובעם לדין. יחד עם זאת, בעבירות קלות רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה, להורות שלא לחקור בעניין העבירה ולסגור את תיק החקירה מחוסר עניין לציבור, תוך שהוא שוקל את חומרת המעשה, נסיבותיו, נסיבות ביצוע העבירה הקשורות בקורבן המעשה ושיקולים רלוונטיים נוספים - ביטחוניים, מדיניים או ציבוריים שונים.

במקרה כזה ייגזר חומר החקירה בהליך חקירתי המכונה א.ת. (אי תביעה), שמטרתו לאפשר את חקירת הקטינים תוך הימנעות מתיוג הקטין כעבריין. משמעות הדבר, שהקטין לא יעמוד לדין בגין אותה עבירה ופרטיו האישיים לא יופיעו במאגר הממוחשב של המשטרה.

נקיטה בהליך זה היא חד-פעמית ומחייבת הודאת הקטין, הבעת נכונותו להתנצל בפני הנפגע ולפצותו, וכן, התרשמות החוקר שהקטין לא יחזור ויבצע עבירות. אם ישתנו הנסיבות ויחזור הקטין לבצע עבירות, ניתן יהיה לפתוח מחדש את התיק ולנהל חקירה פלילית, שעלולה להסתיים בהעמדה לדין. כל זאת בשת"פ ותיאום עם קצין מבחן לנוער.

מהם עיקרי זכויותיהם של ילדים ונוער בעת חקירה, מעצר ובהליך המשפטי?

עד גיל 12, אין קטין נושא באחריות פלילית ואסור לחקור אותו כחשוד, לעצור אותו או לחייב אותו להיחקר.

חקירה

על פי הנחיית המשטרה, חובה לאפשר נוכחות הורים בחקירת ילדם עד גיל 14, למעט חריגים.

מעצר

- מגיל 12 עד גיל 14, ניתן לעצור קטין למשך 12 שעות בלבד, עם אפשרות להארכה ב-12 שעות נוספות, זאת, רק באישור קצין המשטרה הממונה על תחנת המשטרה. מעבר לתקופות אלו, יש צורך בצו של בית משפט להארכת תקופת המעצר.
- מגיל 14, ניתן לעצור קטין למשך 24 שעות עם אפשרות של הארכה ל-24 שעות נוספות. זאת, רק באישור קצין המשטרה הממונה על תחנת המשטרה. מעבר לתקופות אלו, יש צורך בצו של בית משפט להארכת תקופת המעצר.
- קטין שנעצר, יוחזק בתא-מעצר המופרד לגמרי מתאי-המעצר בהם מוחזקים בגירים.
- קטין שנעצר, זכאי לייצוג משפטי על ידי סניגור ציבורי, על פי קריטריונים שנקבעו בחוק.
- בכל מקרה של מעצר, חובה להודיע על כך לאחד מהורי הקטין ולקצין מבחן לנוער.

שפיטה וענישה:

קטין המואשם בביצוע עבירה, יישפט בכפוף לכללים ולהסדרים שנקבעו בחוק, בפני בית משפט לנוער. חוקי הנוער המיוחדים, נועדו להבטיח עבור הקטין, הסדרים מיוחדים בנושאי מעצר, שחרור, ניהול המשפט, ענישה ודרכי טיפול. בבית המשפט לנוער, מתנהל הדיון בדלתיים סגורות ובנוכחות הקטין, הוריו, סניגורו, קצין מבחן ותובע.

פרסום ברבים:

חל איסור לפרסם כל דבר העשוי להביא לידי זיהוי קטין, כמי שהובא לפני בית המשפט או כמי שמיוחסת לו עבירה, גם אם הוא או הוריו הסכימו לכך.

10. הסינוגוריה הציבורית - מידע לנאשם שהוא קטין ולמשפחתו

אחת מ"זכויות הילד" הבינלאומיות המוכרות באמנה לזכויות הילד אותה אשררה מדינת ישראל, היא הזכות לייצוג משפטי בהליכים פליליים. אולם, רוב הקטינים לא היו מסוגלים לממש זכות זו הלכה למעשה ורוב ההליכים הפליליים בבית המשפט לנוער התנהלו בעבר ללא סינוגר. מבדיקה מדגמית שנערכה בשנת 1992 בבית המשפט לנוער בת"א, נמצא כי מתוך 850 תיקים רק ב-124 תיקים מונה לקטין סינוגר על ידי בית המשפט. על פי בדיקה מדגמית זו למעלה מ-80% מהקטינים לא זכו לכל ייצוג משפטי.

בשנת 1993 הגישה האגודה הבינלאומית לזכויות הילד הצעת חוק למתן ייצוג משפטי לקטינים בהליכים פליליים. הצעה ראשונה זו לא התגבשה להצעה ממשלתית, הבעיה אף לא באה על פתרונה המלא לאחר הקמת הסינוגוריה הציבורית בשנת 1996. אמנם שופטי הנוער הוסמכו למנות סינוגורים ציבוריים לייצוג קטינים בהליכים המתנהלים בפניהם, אך סמכות זו לא יושמה בהיקף רחב, ורוב הקטינים לא זכו לייצוג או לייצוג של סינוגר במהלך מעצרו, חקירתם ומשפטם. לדוגמה, במהלך שנת 1997 כ-70% מהנאשמים הקטינים בבית המשפט לנוער בתל-אביב עדיין היו בלתי מיוצגים.

כדי להתמודד עם בעיית הקטינים הבלתי מיוצגים, הכינה המחלקה לייצוג וחקיקה במשרד המשפטים תזכיר לשינוי חקיקה. לאחר התייעצויות ממושכות הוחלט שהשינוי החקיקתי ייעשה באמצעות סעיף 18 (ג) לחוק, המסמיך את שר המשפטים להרחיב את מעגל הזכאים לייצוג בידי הסינוגוריה הציבורית. כאמור בסעיף 18 (ג) הנ"ל: "שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע זכאים נוספים על אלה המנויים בסעיף [18 לחוק], בדרך כלל, בהדרגה או לפי אזורים." על סמך סעיף זה נוסחו תקנות חדשות - "תקנות הסינוגוריה הציבורית (זכאות לייצוג לקטינים נוספים), התשנ"ח-1998". התקנות הללו קובעות כי כל קטין עצור, או שהוגש כנגדו כתב אישום (למעט כתב אישום שהוגש בפני שופט תעבורה בעבירה שאינה פשע), יהא זכאי לייצוג על-ידי סינוגר ציבורי. ללא תלות במצבו הכלכלי של הקטין, או של הוריו, וללא קשר לחומרת העבירה בה הוא חשוד או מואשם.

ב-14 ביולי 1998 אושרו התקנות החדשות, בהצבעה פה אחד על ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת. התקנות נחתמו על ידי שר המשפטים ב-26 ביולי 1998. על פי התקנות הורחבה זכאותם של קטינים בהדרגה במחוזות השונים, במחוז תל-אביב מרכז החל מיום 1 בנובמבר 1998, במחוזות ירושלים והדרום החל מיום 1 בינואר 1999, במחוז נצרת החל מיום 20 בדצמבר 2000 ובמחוז חיפה החל מיום 10 בנובמבר 2002.

שלבי הפנייה אל מחלקת נוער

בכל מחוז של הסינוגוריה הציבורית קיימת מחלקה המתמחה במתן ייצוג לנאשמים ולעצורים קטינים. הפעילות במחלקות הנוער מהווה כ-15% מהיקף הפעילות של הסינוגוריה הציבורית.

מזכריות בתי המשפט לנוער שולחות לקטין הנאשם ולהוריו עותק מכתב האישום והזמנה לדיון, אשר אליהם מצורפת, "הודעה לנאשם קטין". בהודעה זו מוסברת לקטין זכותו לקבל ייצוג משפטי על ידי הסינוגוריה הציבורית, וכן מפורטות הנחיות כיצד עליו לנהוג כדי ליישם זכות זו. ההודעה מופיעה בשלוש שפות (עברית, ערבית ורוסית).

כל קטין שנעצר, מקבל הודעה על זכותו לקבל ייצוג משפטי.

במזכירות בתי משפט לנוער מוצבים מגשים ובהם טופסי "הודעה לנאשם קטין" בצירוף טופסי "בקשה למנוי סניגור". טופסי הבקשה שמולאו על ידי הקטינים נשלחים למחלקת הנוער במחוז בו נמצא בית המשפט.

פניות טלפוניות של קטינים ו/או הורים מועברות למזכירות מחלקת הנוער בסניגוריה הציבורית, בה מקבלים הפונים הסבר על תהליך המינוי ומוזמנים למלא בקשה למינוי סניגור ציבורי במשרדי מחלקת הנוער בסניגוריה או בשירות המבחן.

הסניגור המחוזי, באמצעות הממונה על מחלקת הנוער באותו מחוז, קובע מי הסניגור הציבורי המתאים שימונה לטיפול בתיק. שם הסניגור המטפל בתיק יימסר לקטין ולמשפחתו. הסגורים הציבוריים הממונים לייצוג קטינים הינם בעלי מומחיות בתחום ייחודי זה ועברו הדרכה והשתלמויות, שהכשירו אותם לתפקידם. בנוסף למתן ייצוג הולם בבתי המשפט על סניגור המייצג קטינים להיות בקשר עם גורמי אבחון וטיפול, עם מעונות חסות הנוער ושירות המבחן לנוער.

עורכי הדין מן הצוות הפנימי נותנים מענה לפניות דחופות של סניגורים בנוגע לייצוג לקוחותיהם הקטינים ומקבלים מן הסניגורים דיווחים שוטפים על הנעשה בתיקים שבטיפולם.

מדינת ישראל
משרד המשפטים
הסניגוריה הציבורית מחוז ת"א- מרכז
טופס לקטין

טופס 1 לבדיקת מקום מגוריו של המגורל, המגורל - 03-6092478

לכבוד: הסניגוריה הציבורית מחוז ת"א- מרכז, באמצעות קסם מספר 03-6092478

מאת: _____ המקיד- _____ קטר לקטין- _____

1. פרטי הקטין

שם משפחה	שם פרטי	מספר תעודת זהות
תאריך לידה	דובר / לא דובר קברית	מספר תעודת זהות
קנינה	מספר טלפון בבית מגוריה	מספר טלפון בית

2. פרטי ההליך אליו מתייחסת הבקשה יש לכלול טופס נפרד לגבי כל הלק

מגורל לדוברי הקטין, מגורל על תום החליטה, ניהול משפט, פיקוח, אחר (פרט): _____

שפתו אם: תחנת משטרת ב- _____ שם החוקר _____ מל, _____ מילא _____

בית _____ ביש _____ תיש _____ עיש _____

תאריך הדיון הקודם _____ בבית משפט ב- _____ במני כבי השופטת _____

3. פרטי מאסר/מעצר בו שרטי הקטין בזמן הגשת הבקשה

האם הקטין במעצר או מאסר/קילא _____ אם כן- היכן ומזה למה _____
סוג המעצר/מאסר: _____ מעצר במסגרת הגשת כתב אישום/ מעצר על תום החליטה, מאסר פלילי _____

4. נימוקי הבקשה

העברה בה הקטין השד/מאוס (פרט): _____

סיבת התאווה למגורי מגורל ציבורי (סמן X במקום המתאים):

אין קטין שאשד/מאוס ומה כתב אישום נלא בעת הגשתו למגורל/מאוסר במסגרת אחר להם מחוז זהוה להחליט לגבי ענין פלילי;

אין מאוס במסגרת הגשתו אלא אילו/אחר/מאוס/מאוס/מאוס/מאוס במסגרת הגשתו;

גיל מאוס שלגורל הגור, בית המשפט מוחך על אישורו או חיול מדלמתי/מגורל/מגורל בית המשפט למה על אישור/מאוס
החליט לגבי ענין פלילי מת הממשל/מאוס/מאוס/מאוס/מאוס (הכל מענין שליטה על 17 קטין שישל משל משל)

אין מאוס במסגרת הגשתו מול הממשל/מאוס/מאוס/מאוס על תום החליטה.

הערות נוספות:

הקטין מזהיר בזאת כי הוא מבקש למנות לו מעורר ציבורי ופי אינו מודע עיי שרך דין פרטי.

תאריך הבקשה: _____ שם המבקש: _____ תזכורת המבקש: _____

F-4 ספק 17, ת.ד. 7134, תיא 61071 +6092476-03 • פקס: 03-6092478

11. קווים מנחים לעובדי נוער

1. **חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) תשל"א-1971 ותקנות העמדת עבריינים במבחן (שירותי המבחן), התשי"ט-1959 ולפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, וחוק העונשין, מגדירים את גיל האחריות הפלילית של אדם במדינת ישראל לגיל 12. רק נגד אדם מגיל זה ומעלה, יוגש כתב אישום. לטובת אדם מתחת לגיל זה (ילד) ניתן לפעול במסגרת חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ן-1960. נתגלה בחקירה פלילית, כי קיים יסוד להעמיד לדין קטין, תודיע על כך המשטרה לקצין מבחן והוא יהיה רשאי להשתמש בסמכויותיו של פקיד סעד לפי חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי-נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, אף שלא לפי צו בית-משפט. אין להעמיד לדין קטין שטרם מלאו לו שלוש עשרה שנים, אלא לאחר התייעצות עם קצין מבחן. בית-המשפט מבקש מקצין המבחן לנוער להגיש המלצה שתעריך את מצבו של הקטין ושתצא תוכנית לשיקומו.**

החוק הסמיך את קצין המבחן כאחראי להפעלת תוכנית השיקום והפיקוח עליה. אחריותו של קצין המבחן כלפי הנער נגזרת מכוח החוק. בהתאם לכך, **עובד קידום נוער ישתלב בתוכנית הטיפול בנער רק בתיאום עם קצין המבחן ובהתאם לבקשתו, תוך הגדרה ברורה של חלוקת התפקידים ביניהם.**

בשנים האחרונות מפעיל שירות המבחן לנוער תוכנית **קדם** שבמסגרתה מפגיש קצין המבחן פורום הכולל את רוב האנשים הקשורים לנערה, לדיון משותף בתוכנית ההתערבות המתאימה לנערה. חשוב שעובדי קידום נוער ייקחו חלק במפגשי הקדם הנערכים לבני נוער המטופלים בקידום נוער ושיהיו שותפים בבניית תוכנית ההתערבות וביישומה.

2. **חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981** קובע שעל המשטרה לנהל רישום פלילי לגבי כל נער שהורשע בעבירה, ובו כלולים: הרשעות ועונשים על פשעים ועוונות שנפסקו על ידי בתי-משפט ובתי-דין כפליליים או על ידי בית-הדין למשמעת שהוקם לפי פקודת המשטרה (נוסח חדש), תשל"א – 1971. צווי מבחן, צווים כדבר התחייבות להימנע מעבירה וצווי שירות לתועלת הציבור, עם הרשעה וללא הרשעה. החלטות לגבי קטינים ללא הרשעה בדין, כולל גם פטור ללא צו. קביעות שנאשמים אינם מסוגלים לעמוד לדין או אינם ברי עונשין עקב מחלת נפש או פיגור שכלי. שינויים בפסקי דין על ידי ערעור, חנינה, או החלטות אחרות של נשיא המדינה.

החוק קובע שהמרשם אינו כולל מידע על סגירת תיקים ביוזמת המשטרה, או לפי המלצות שירות המבחן לנוער, בהתייחס לזיכויים, לעונשים ולחטאים - פרטים שהיו חלק בלתי נפרד מהמרשם, כפליליים, בעבר. עם זאת, רשאית המשטרה לנהל גם רישומים אחרים, אך בהם היא רשאית להשתמש רק לצרכיה, פרט למשפטים וחקירות פליליות שטרם הסתיימו שעליהם היא רשאית לדווח במקרים מיוחדים.

החוק קובע מחיקת הרשעות אחרי פרקי זמן מוגדרים מיום מתן פסק-הדין. האפשרות למחיקת הרשעות הינה החידוש העיקרי של החוק לגבי קטינים ומבוגרים שהורשעו בדין. היא מאפשרת

גם להם, לאחר התקופה הממושכת של עשר שנים מתום תקופת ההתיישנות ללא עבירות, להחשב כבעלי עבר נקי ולא להינזק יותר כתוצאה ממעשיהם בעבר.
ככלל, כל נער רשאי לעיין במידע שבמרשם הנוגע לו. החוק מפרט אילו רשויות זכאיות לקבל מידע מן המרשם הפלילי. עובד הנוער יכול ליידע את הנער לגבי הרשויות הללו ולגבי הקריטריונים בחוק למחיקת הרשעות.

3. פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, קובעת שייצור, הכנה, הפקה, החזקה, ושימוש בסמים וכן סחר והספקה של סמים מסוכנים בהם מהווים עבירות על החוק. החוק קובע עונשים לגבי כל אדם (כולל קטין) המשתמש בסמים או סוחר בהם, ועונשים כבדים במיוחד על אדם המדיח קטינים לשימוש בסמים. עובד קידום נוער שיש ביזו מידע על הדחת קטינים לסחר בסמים חייב להעביר מידע זה למשטרה.

4. חוק העונשין-התשל"ז-1977 (סעיף 193א) אוסר על מכירת משקאות משכרים לצעירים מתחת לגיל 18. החוק מאפשר לבעל עסק או לעובד שמוכר משקאות משכרים לדרוש מנער להציג בפניו תעודה המוכיחה מהו גילו. החוק אוסר למכור משקה לנער שהתבקש להציג תעודה כזו, ואינו מציג אותה. כמו כן, חל איסור על שידול קטינים לשתות משקאות משכרים. החוק מטיל עונשים על בעלי עסקים שפועלים בניגוד לו, ומחייב אותם להציג במקום בולט הודעה המפרטת איסור זה. בירה נחשבת למשקה משכר, והחוק מטיל איסור על מכירתה לקטינים.